

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima
(„Sl. glasnik RS“
br.109/2021)

U Službenom glasniku Republike Srbije broj 109 od 19.11.2021. godine objavljen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 i 109/2021; u daljem tekstu: „**Zakon**“), koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srbije odnosno 27.11.2021. godine, s izuzetkom odredbi koje se odnose na pokretanje postupka prinudne likvidacije, dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji lični interes, podnošenje tužbe za brisanje tkz. fiktivnih adresa sedišta društva i obavezu registracije podatka o polu fizičkih lica, koje se primenjuju **od 01.06.2022. godine**, kao i odredba koja se odnosi na obavezu registrovanja kao korisnika usluga eUprave koje se primenjuju po isteku 18 meseca od dana stupanja na snagu odnosno **od 28.05.2023. godine**.

Zakon pre svega unosi novine u pogledu definisanja adrese sedišta društva, tako što sada adresa sedišta društva podrazumeva grad, opštinu, naseljeno mesto, ulicu ili trg, kućni broj, sprat i broj stana, u skladu sa propisima kojima se uređuje teritorijalna organizacija. Privredna društva, preduzetnici, ogranci i predstavništva stranih privrednih društava koji nemaju registrovanu adresu sedišta u skladu sa odredbama Zakona, dužni su da adresu sedišta usklade sa odredbama Zakona i da usklađenu adresu sedišta

registruju u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Neke od najznačajnijih novina Zakona odnose se na naknade direktora društva. Kada je reč o akcionarskim društvima koja nisu javna i društвima sa ograničenom odgovornoшćу, propisana je dužnost društva da na zahtev akcionara, odnosno člana, koji poseduje akcije/udeo u vrednosti od najmanje 5% osnovnog kapitala, omogućи **uvid u podatke o iznosu i strukturi ukupne naknade za svakog direktora**, odnosno člana nadzornog odbora ako je upravljanje društвom dvodomno. Manjinski akcionar, odnosno član, ima pravo na uvid u ove podatke i u slučaju da ih je društvo proglasilo poslovnom tajnom, ali pod uslovom da prethodno potpiše izjavu o poverljivosti, odnosno neotkrivanju poverljivih informacija.

Sa druge strane, javna akcionarska društva su u obavezi da poseduju politiku naknada direktora i članova nadzornog odbora, koja mora, između ostalog, sadržati podatke o svim fiksним i varijabilnim delovima naknade (uključujući bonusе i sve druge beneficije), finansijskim i nefinansijskim merilima za isplatu varijabilnih delova i model ugovora o radu (ili drugog odgovarajućeg ugovora o angažovanju).

Dodatno, propisana je i obaveza izrade izveštaja o svim naknadama koje je društvo isplatilo svakom pojedinačnom sadašnjem (i bivšem) direktoru, odnosno članu odbora direktora, i članu nadzornog odbora. Izveštaj se izrađuje jednom godišnje i mora biti objavljen na internet stranici društva i javno dostupan u periodu od 10 godina, dok obavezna sadržina istog, između ostalog, uključuje lično imena svakog direktora, odnosno člana nadzornog odbora, kao i uporedni prikaz godišnjih izmena naknada, poslovnih rezultata društva i prosečnih

zarada zaposlenih za poslednjih pet godina koje prethode godini u kojoj se izveštaj sačinjava. U slučaju da izveštaj ne bude objavljen ili javno dostupan u propisanom periodu zakon predviđa mogućnost izricanja **novčane kazne u iznosu od 40.000 do 200.000 dinara.**

Javna akcionarska društva dužna su da se usklade sa odredbama Zakona koje se odnose na naknade u javnim akcionarskim društvima **u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona.**

Dalje, novim Zakonom dodatno se preciziraju i regulišu odredbe koje se odnose na **dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji lični interes** lica koja su nosioci posebnih dužnosti prema društvu (pre svega članovi društva, akcionari sa značajnim učešćem, kontrolni članovi, direktori, članovi nadzornog odbora i druga lica iz člana 61. Zakona, kao i sa njima povezana lica). Ukoliko navedena lica imaju lični interes u pravnom poslu koji društvo zaključuje, obavezna su da o tome obaveste odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, koji potom odlučuje da li će takav pravni posao odobriti. U tom smislu, novi Zakon ne samo da precizira sadžinu obaveštenja koju su lica iz člana 61. Zakona dužna da sačine i predaju nadležnom organu društva, već propisuje i dužnost društva da u godišnjem finansijskom izveštaju navede precizne podatke o svim takvim pravnim poslovima preduzetim u poslovnoj godini na koju se konkretan finansijski izveštaj odnosi.

Pored toga, uvodi se i institut procene fer vrednosti koji je neophodno izvršiti u slučaju da vrednost pravnog posla koji je predmet odobrenja iznosi više od 10% knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine društva. Za razliku od postupka procene tržišne vrednosti koji se do sada primenjivao,

procena fer vrednosti stvari ili prava utvrđuje se u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja – MSFI 13 Odmeravanje fer vrednosti ("Sl. glasnik RS", br. 92/2019). S tim u vezi, Zakon propisuje da društvo može podneti tužbu za poništaj pravnog posla ukoliko isti nije zaključen po prethodno utvrđenoj fer vrednosti, te u da je to učinjeno s namerom da se društvo ošteti predviđena je novčana kazna ili kazna zatvora do jedne godine.

Izmenama i dopunama Zakona predviđena su i **dva nova razloga za pokretanje postupka prinudne likvidacije.** Prvi se odnosi na neblagovremeno izvršavanje obaveze uplate nedostajućeg iznosa do visine minimalnog osnovnog kapitala u slučaju kupovine stečajnog dužnika, a drugi na slučaj neblagovremenog registrovanja nove adrese sedišta društva. Naime, jedna od novina koju Zakon uvodi jeste i mogućnost da zainteresovano lice, odnosno lice koje je nosilac prava svojine i koje nije dozvolilo upotrebu prostora na kojem je registrovana adresa sedišta, tužbom nadležnom sudu zahteva brisanje registrovane adrese sedišta društva. U slučaju usvajanja takvog tužbenog zahteva sud će doneti presudu kojom se nalaže brisanje registrovane adrese sedišta, a društvo je dužno da u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti navedene presude registruje novu adresu sedišta, u suprotnom, ispunice se uslov za pokretanje postupka prinudne likvidacije tog društva.

Ostale zakonske novine kod kojih postoji odložena primena, odnose se na dužnost društva da se registruje kao korisnik usluga eUprave, kao i obaveza registracije podatka o polu za domaća i strana fizička lica.

Na kraju, Zakon uvodi i potpuno novo poglavje koje se odnosi na posebna pravila u pogledu podsticanja dugoročnog angažovanja akcionara u javnim akcionarskim društvima,

a koja se primenjuju danom stupanja Republike Srbije u Evropsku uniju. Predmetne odredbe Zakona uvođe i definišu pojmove institucionalnih investitora, rukovodilaca imovinom i savetnika za glasanje, odnosno postavljaju posebna pravila u odnosu na informisanje akcionara i društva kroz, pre svega, identifikaciju akcionara.

Za sve dodatne konsultacije ili pravnu pomoć, možete se obratiti timu Tasić & Partneri putem maila na office@tasiclaw.com ili putem telefona na +381116302233.